

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNYIVAL:
 Debrecen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A magyar iparról.

Minap egyik fővárosi lap erős kirohanást intézett a nálunk letelepedett németországi mérnökök ellen; pedig ezeknek a rokonszenves — habár idegenből ideszakadt — szakavatott diplomás gép-speciálistáknak köszönhetjük, hogy bennünket és a magyar gépipar-munkásokat a modern technika vívmányainak ezernyi titkaiba beavattak.

Másként áll azonban a dolog a külföldről ide importált művezetők és munkásokkal. Régi dolog, hogy a félművelt mesterember, legyen az német vagy más nemzetiségű, ha idegenből hozatjuk, nélkülözhetetlensége tudatában igen büszke és arrogáns; a keze alatt dolgozó munkással pedig gorbán bánik és ügyel arra, hogy az ő mesterségének csinját-binját valahogy el ne lesse, mert akkor ő feleslegessé válik! Inkább — és rendszeresen a maga hazájából

hozat az ő bevallása szerint használhatatlan magyar munkaerő helyett másikat és csakis így érthető az, hogy vas- és gépipari gyártelepeink művezetői és előmunkásai nagyrészt németek. Sőt tovább megyek: a tősgyökeres magyar munkás a szerszám-elvevezést a zengzetes német nyelven sajátítja el, tehát nemcsak a hadsereg, hanem a fém- és vasipar nyelve is német!

Miért?! Mert nincsenek szakiskoláink. Ott van ugyan a felső ipariskola, de ott nem törekvő és intelligens iparosokat, művezetőket, hanem tartalékos tisztakat nevelünk. Ennek az intézetnek olyan az atmoszférája, hogy a belőle kikérült, végzett növendékek utálják a kézimunkát, dohosnak találják a műhely levegőjét és miután a technikára át nem mehetnek, lesznek ugynevezett műszakrajzoló, örökös szolgák és öreg napjaikra koldusok. — Ebbe az intézetbe csak az jelentkezhettek, aki

legalább négy középiskolát sikeresen végzett és a fém- vagy gépipari szakmákban valamely telepen pár havi gyakorlatot is szerzett.

Teremtsünk olyan előkészítő intézetet, ahol két közép, vagy pedig hat elemi osztályt végzett és tizenharmadik életévüket betöltött, jó erkölcsű fiúk három éven át a megtanulandó iparban kellő elméleti és gyakorlati kiképzést nyerjenek, hogy a három év letelte után a tanult mesterségből segédi diplomát és ne felső ipariskolába szóló felvételi igazolványt kapjanak. — Így, ha van a fiúnak ambíciója, tovább képezheti magát, vagy folytatlagosan, vagy pedig pár évi praktikus gyakorlat után.

A felső ipariskola pedig akként módosítandó, hogy azok az ifjak, akik ott végezték tanulmányaikat, onnan a műegyetemre is átmelessenek, ha magasabbra vágnak.

Amor istenke.

Mese.

Irta: *Harmath Lujza.*

Messze, messze, nem is olyan messze, volt egy ország, melynek öreg jó királyára annyi szerencsétlenség borult, hogy egészen elfelejtett szegény mosolyogni. Ugy is hitták már országsherte, hogy: „a szomorú király” s országát meg elkeresztelték „szomorú országnak”.

S pedig nem is olyan sokkal azelőtt vigak, boldogok voltak az emberek ebben az országban és még a legvigabb maga a jó király, kit kedves családkör, reményteljes trónutód és az a piczike unoka vett körül, ki is szemefénye volt az egész országnak, a családnak és legfőképpen a jó nagypának.

De haj nem sokáig tartott ez a nagy boldogság, amint, hogy semmi jó sem tart sokáig e földön. Csakhamar mélységes gyász borult mindenre és nem volt szem az országban, mely könnytelen maradt volna. Nagy, nagy vesztesség érte az országot, melynél nagyobb már nem is lehet. A dalás ifjut, az apa szemefényét, az ország

büszkeségét, ki trónján követte volna apját, halva kapták meg mulató házában, holt is úgy mondják, — a szerelem ölte meg...

A szerelem, ez a nagy mester, mely mosolyt és ragyogó napfényt derít mindenre, hol otthonra talál, épp úgy képes sötét gyászba, zokogó kétségbeesésbe borítani mindent, ha tiltó szóval ajtót zárnak előtte, vagy kiűzik a helyről, hol fészket vert magának.

A királyfiu szerette azt, kinek nem volt szabad szeretnie és gyűlölte azt, kit szeretnie kellett volna. Nem volt nyugta, nem volt maradása. Hába mozdított meg eget-földet, ég és föld kérlelhetlen maradt, megtiltották, hogy azt szeresse, kit szive szerelmével vett körül.

Igy aztán, ha nem lehettek egymáséi az életben, egymáséi lettek a halálban, ahol nem váiaszthatja el őket többé semmi földi hatalom.

Gyászba borult az egész ország, de főképp az a nagy asszony, ki szive vérével táplálta és anyagi szeretetével nevelte oly nagygyá, mesésé, oly embernyi emberré a megboldogult királyfit.

Nem is volt többé maradása az országban, hol drága egyetlen fia pihente örök álmát. Futott a helyről, hol ráemlékezett minden. Futott, kereste az idegent, az ismerlent, hol egyetlen arc, egyetlen szó ne hozza vissza emlékezetébe borzasztó vesztességét.

A jó öreg király exaltat vezetete országa gondjait és törülte, törülte sűrűn omló könyeit, hogy népei ne lássák, mily nagy bánata van. Szomorú volt, nem tudott mosolyogni, de szive-lelke tele volt jósággal és igyekezett elfelejteni a maga nagy bánatát, hogy népeiért élhessen.

És míg népei áldották jóságát és boldogok voltak uralkodása alatt, az ő nagy lelke mind és mind szomorubb lett a sok csapástól.

Főképp az a nagy gond nyomta, hogy mi lesz szép, virágzó országból, ha nincs ki a trónon kövesse?

Es amint így tűnődött napról-napra, egyszer csak még nagyobb, még sötétebb gyász borult lelkére.

Távol idegenben gaz gyilkos kezek tört döfték egy nagy nemes szivbe, melynél nagyobb, nemesebb még nem dobogott e földtekén.

Legujabb divatu
Női felöltők

és szőrmeárú különlegességek
 gyönyörű kiállításban
 olcsó árak mellett
 beszerezhetők a

DARVAS TESTVÉREK

ujjonnan berendezett női és gyermekfelöltők áruházában
 Főtér, Hungaria kávéház mellett.

Csakis így fogunk intelligens, képzett magyar iparos-nemzedéket teremteni.

ORSZÁGGYŰLES.

— A képviselőház ülése. —

A széles méderben megindult felirati vita elért érdekes pontjához. A képviselőház nagy pártjainak vezérszónokai után mára a pártönkivüliek legkiválóbbjának, Beöthy Ákosnak és Széll Kálmán miniszterelnöknek felszólalását várják.

A mai ülés ismét felelőskötéssel kezdődött, mert még mindig vannak olyan bizottsági tagok, akik nem esküdtek fel. Még ma is hiányoztak néhányan, úgy, hogy még majd lesz alkalmunk felelőskötésük végig-haligatni.

Az első szónok

Beöthy Ákos volt. Beszédét azzal a kijelentéssel kezdte, hogy a benyújtott feliratok egyikét se fogadja el. Konkrét indítványt nem akar tenni és csak a kormány általános politikájáról kíván szólni, mely őt aggodalommal tölti el. Azt találja, hogy a kormány nem helyesen informálta a koronát. 1875 óta egy kormányunk se volt, mely a koronának igazán feltárta volna az ország állapotát. (Helyeslés az egész baloldalon.)

Beöthy mindjárt beszéde elején csipős, éles és gúnyolódó volt. Minden mondatával a miniszterelnököt figurázta ki és a bal párton nagy derűtséget keltettek szavai, midőn a szabadelpvűpárt és a miniszterelnök közötti viszonyról szólt. A jobboldal bizalma — ugymond — mint a záporosó hull a miniszterelnök nagy szívére és teli kamrájára. (Nagy derűtség.) De ez nem fog sokáig tartani. A multban való tapasztalatok eléggé megtanították erre.

Beöthy beszéde erősen polemikus és támadó. Éles vágásai különösen a néppártot keltettek tetszést és Rakovszky és hívei folyton tapsoltak szavainak.

A szabadelpvűpárt — ugymond beszéde további folyamán — az egyházpolitikai reformot a függetlenségi párttól, a közigazgatási reformot pedig a meghaldogult nem-

zeti párttól, tehát mindkettőt az ellenzékétől annektálta. Az egyházpolitikai törvények bűnbán fogantattak és megzavarták a választási békét. A kvóta felemelése és az ischli klauzula egyházpolitika kifolyása. Ezután következett a lex Tisza, mely az ország fölötti uralmat a szabadelpvűpártba akarta helyezni.

— Széll Kálmán írta alá először, — kiált közbe Rakovszky István.

— Nem igaz, — vág vissza a kormányelnök — a 170-ik voltam.

Beöthy Ákos: Széll Kálmán megalkotott két fontos törvényt, az összehívhatóságot és a kuriai bíraskodást. Azonban mindkettőt félrendszerabálynak tartja. A kuriai bíraskodás mellett is továbbra fennáll a hatalmi monopolium, mely csinál a miniszterelnök személyével olyan bálványimádást, a minőt még sohasem láttunk Magyarországon. A régi rendszer nem változott és az ország még most sem látja tisztán, hogy a lex Tisza, vagy az akkori obstrukció győzött-e? Szólv ezután rátér a Neue Freie Presse-nek Bánffyról szóló leleplezéseire. Báró Bánffy, hogy hangulatot csináljon az országban, annak idején uton-utófélen hirdette, hogy ő Magyarország utolsó alkotmányos miniszterelnöke. Parlamenti és alkotmányos bíróságban ilyen boldogombát még nem mondtak.

Beöthy Ákos azután erős támadást intézett a miniszterelnök ellen. A miniszterelnök politikája osztrák politika Magyarországon. Ugyanez a politika bukatta meg a miniszterelnök négy elődjét. A magyar soha sem fogja bevenni ezt a politikát.

Kubik Béla személyes kérdésben szólt föl. Kijelenti, hogy ha Széll Kálmán a Tisza lexet nem is írta alá elsőnek, de mindenesetre aláírta.

Azután Széll Kálmán emelkedett szóla.

Széll Kálmán miniszterelnök azt állítja, hogy a függetlenségi párt felirata is csak parafrázis. Parafrázisa a programjuknak. De hát akkor miért vetik szemére a kormánynak, hogy a saját programjának parafrázisa a felirat?

Beöthy Ákos azt mondja, nem jó egyik felirat se, akárki csinálja, egy se jó, csak az lehet jó, amit ő csinál. (Ellenmondás balról.) Sajnálja, hogy Beöthy mindig így izolált, mert ha nem így volna, nagy

talentumának több hasznát vennék. Hogy lehet a kvóta-emelést összeköttetésbe hozni az egyházpolitikával? Ezt nem érti. Ma nem volt objektív. Azt mondta, azóta támadt az országban minden rossz, amióta — 1875 óta — ő az aktív kormányzatba került. Ez nem áll. Hol a bizonyíték. Tételtől-tételre be tudja bizonyítani, hogy működése csak hasznára volt az országnak. És Beöthy 1875-beli társai, akik akkor ellenzékét képeztek, sohasem állították, hogy osztrák érdekekkel szaturálta az országot.

Mikor Beöthy föllépett, én voltam az első, aki örömmelnek adtam kifejezést e fölött (Mozgás.)

Rakovszky: Gavallér dolog volt.

Széll Kálmán: Igen, nem is dicsek vésből mondom. Nem is azt gondoltam, hogy ezért Beöthy engedjen az ő támadása érdekességéből. (Ellenmondás. Kiáltások: Miért tenné? A választók küldték!) De arra felelek, hogy Beöthy azzal vádolt engem, hogy én befogadok kitárt kebelembe mindenkit, akárki jön hozzám.

Beöthy azt kívánta volna, hogy a volt nagy többséggel szemben a kisebbségben levő ellenzék ment volna a kormányra. És a politikai pyramisnak feje tetejére állítása.

Beöthy azt mondta, hogy kérdezze meg elődjeit, mért buktak meg? Nincs erre szükség. Ő azt fogja megkérdezni, akit már egyszer megkérdezett, mikor arról a helyről elment, ha arról győződik meg, hogy nem tudja kötelességét betölteni, elmegy arról a helyről. (Taps a jobbon.)

Kiáltások: Ováció!

Széll: Önök támadnak engem és tüntetnek e támadás ellen, ez az önök jussa, s ha én védvén magam a pártom is véd, és vannak, akiknek ez is tetszik: ez már rendezett tüntetés! (Zajos taps a jobbon.)

Magyarországon nincs más állam akarat, csak a magyar államé. — Az önálló vámterületről szól ezután. A gazdasági helyzet kérdéseink megoldása nehéz. Az önálló vámterület kérdése nem más, mint a gazdasági kérdések megoldásának egy módzata. A kérdés jogi oldalára nézve megjegyzi, hogy a kormány a lehelyesebb álláspontot foglalja el. Az archetralis közbeszólásokat utasítja vissza és kéri, hogy ne háborgassák közbeszólásokkal. Az önálló

A nagy királyné, népének bálványa, áldozatja lett egy rettenetes felfogásnak, mely a koronás főket szemelte ki áldozatul.

Hírül hozták, hogy a fiát gyógyuló anya, ki mélységes nagy fájalmára nem talált e földön irt, gyilkos kezektől találva elköltözött oda, hol ismét feltalálja imádott gyermekét.

És hogy e rettenetes hírt hallotta és hogy e borzasztó csapás is rázudult, szegény jó király most már végképp elfelejtett mosolyogni. Most már nevezhették méltán szomorú királynak.

De nemcsak a király, hanem az egész ország gyászba borult, mintha csak feketével vontak volna be mindent. Az emberek egyebet se tettek, mint sirtak, jajgattak folyton.

És ebben a gyászos, szomorú környezetben édes kis szírom — melynek létezését szinte elfelejték az emberek a nagy csapások közepette — nőtt, fejlett gyönyörű virággá.

A szomorú események ezen a szépséges virágszálon is rajta hagyták bélyegüket, de így is gyönyörű volt. Egész valójában bizonyos melancholia ült, mintha folyton keresné azokat, akiket oly gyászosan

veszített el. Vagy talán kutatta a boldogság problémáját, melyet örökségében nem talál? ...Ki tudná megmondani!

És egy szép vidám napon, mikor az ifju szív fogékonyabb s a percnyi önfeladás szobbb teszi a jelent, reményteljesebbé a jövőt, az a piczike isten, mely nyilával anyyi ifju szívet tesz boldogtalanná, mely áldást vagy átkot hord magával, belopózkodott a szép kis királyleány szívébe is és egyszer csak megjelent ajkán az első boldog mosoly és szemébe az a fény, mely szívtől jöve mindig szívre talál.

Daliás ifju jött napkeletről, keresve mindenhol az élet igazát, melyről az egyen megírva a bölcsök könyvében, hogy boldog leszen az, aki megtalálja.

És az ifju addig kereste, kutatta, míg nem két ragyogó szemből föléje sürgözött.

Ekkor Amor istenke megfogta a bájos királyleány kezét és bele tette a daliás ifjuba, mondván:

— Ne keressétek ne kutassátok tovább, nézetek egymás szemébe, ott van az élet igaza, amint az meg van írva a bölcsök könyvében.

A két ifju egymásra nézett és megértette az istenke szavát és azon perctől fogva a szomorú gyerekből boldogan mosolygó szerelmes hajdon lett.

Amor istenke megtanította örülni az életnek, ifjuságnak, mely csak kevéssel azelőtt oly reménytelen volt számára.

És azután hiába emelt a köztük létező trón áthághatatlan akadályt, a daliás ifjunak, a szépséges leánynak volt anyyi erejük, hogy ezt az avult közfalat lerombolják. Hiába akarták koronával ékíteni szép szőke fejét, ő inkább választotta az egyszerűbb sorsot, hol a kis istenke lesz a kapus és nem engedi betolakodni az ósdi, elavult fogalmakat, melyek apját és egész nevezettségét a szerencsétlenségbe sodorták.

És hogy Amor istenke látja, hogy mily diadalt aratott e földön, elhatározta, hogy ott hagyja Zeusz templomát s lakója lesz az emberlakta globusnak, hol állandó előadást fog tartani ingadozó ifju szíveknek a hü szerelemről.

Ajánlom nektek, modern ifjak és leányok el ne maradjatok ez előadásról!

Karácsonyi új évi és alkalmi kézimunka ajándék tárgyak

szép hímzett és előszíjolt áruk dus választékban olcsó árak mellett kaphatók. Ne mulassza el senki meglepetését

Füstös testvéreknél

Piacutca 12. — Mergmann és szíves hímzést bármily kivitelben vállalunk, úgy szintén hártyakötést is

vámterület előnyéről szól aztán. Az átmenet rázkódtatásával járna a gazdasági életnek — A ki- és bevétel szükségességét állítja s mondja, hogy ez azután nehezebben és lassabban menne. A vámszövetség és az önálló vámterület közti előnyöket és hátrányokat mérlegelni kell. (Zaj. Az elnök csodra kéri a Házat.) Nem eldöradó egyik kérdésem, de szürke képe a gazdasági helyzetnek. Compensálni kell a kérdéseket és az egész dolgokat. (Helyeslés) Kompromiszum az egész dolog s ha ma kimondjuk is az önálló vámterületet, kompromiszumok nélkül megállhatunk akkor? Itt alku-ról van szó, mely nem lehet mindkét félre kizárólag előnyös. Ha káros volna az alku, ő lesz az, ki a leghatározottabban ellenszegül. (Helyeslés)

Az osztrák felfogás vádját utasítja vissza. A osztrák ipar ha pangani fog, mit nyer Magyarország azzal, ha maga is pang iparában és kereskedelmében. Inkább mindkettőt hagyjuk boldogulni. Kossuth azt mondja, hogy az osztrák kereskedő 33 milliót tett zsebre a liverpoli gabonaárak és a budapesti gabonaárak különbségéből. — Ez nem lehetséges, mert nem is érthető. A kivétel és bevétel kezelésére vonatkozólag azt mondja, hogy elismeri, hogy az osztrák és magyar vámterület, főleg a mai európai viszonyok mellett, melyek a nyers-termények kizárását czélozzák, sok surló-dásnak vannak kitéve, de inkább így legyen, mint szembeállítunk őket egymással. Zichy János gróf állandó szerződésről szóló beszédpasszusára tér ki és választ akar adni. Az ideiglenes állapot türehtelen volna s megmagyarázza a trónbeszéd idevágó részét, mely az állandó állapot megteremtését czélozza. A néppárt két szónokáról akar szólni, az egyik Zichy János gróf, ki biggadt, csende modorban tárgyal, a másik szereti a komplikációkat és ez Rakovszky, aki csak pikáns és személyes dolgokat hoz fel, míg Zichy másként tesz galambszelid modorával.

Az autonóm vámtarifa.

Értekezlet a kereskedelemügyi minisztériumban.

— Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése. —

A keresk. minisztériumban ma délután folytatták az autonóm vámtarifa tárgyában az idén Bécsben megkezdett tárgyalásokat. Az osztrák kormány részéről a következő megbízottak jelentek meg:

Dr. Stibrál osztályfőnök, dr. Rössler lovag min. tan., dr. Schüller Richard és dr. Glück Alfréd segédtitkárok a kereskedelemügyi minisztériumból; dr. Beck Miksa Vladimir báró osztályfőnök, dr. Meissl tanár min. tanácsos és dr. Seidler Ernő miniszteri titkár a földművelésügyi minisztériumból; Gerstendörfen Adolf osztálytanácsos és Schramek Frigyes kormánytanácsos a pénzügyminisztériumból, akik az előreláthatólag hosszabb budapesti tartózkodásra való tekintettel az osztrák delegáció épületbe szálltak.

A magyar kormány részéről részt vesznek:

Biró Tamás miniszteri tan., Emmerling Vilmos osztálytan. a keresk. minisztériumból; báró Andrássy István min. tanácsos és Marschalkó József osztálytan. a pénzügyminisztériumból; Ottlik István min. tanácsos, Roth Loránd osztálytan. és Ruisz

Gyula áll. jószágfelügyelő a földművelési minisztériumból.

A tárgyalások megkezdése előtt Hegedüs Sándor kereskedelemi miniszter fogadta az osztrák kiküldötteket, mire dr. Nagy Ferencz kereskedelemügyi államtitkár elnöklésével belefogtak az autonóm vámtarifa második olvasásába. A jegyzőkönyvet dr. Prokopiuss Béla kereskedelemügyi min. titkár vezeti.

VIDÉK.

A tehének ára. Most tartották meg Püspök-Ladányban az országos vásárt, a melyre Nemes Balázs nagybajomi gazda is felhajtott két szép fejű tehénét. A tehének jóára keltek el. Háromszáz koronát kapott a kettőért, a mivel este a vasúthoz indult. Alig hagyta el a községet, egy sötét alak neki támadt, földre teperte és addig folytogatta, míg eszméletét veszítette. Rövid idő múlva magához tért, de az ismeretlen támadó akkora már minden pénzét elszedve messzejárt. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek, mely csakhamar kézrekerítette a rablót Smidroczi Johan ottani közveszélyes betörő személyében, kinél az elrabolt pénzből még 268 koronát megtaláltak.

A félmillió sikkasztás.

— Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése. —

A főváros nagyszabású sikkasztójának Kecskeméty Győzőnek hollétét a rendőrség ma épp oly kevéssé tudja, mint a hogy Falkai Lászlóra nem akadtak mindaddig, a míg ő maga nem árulta el amerikai címét. Kecskeméty Győző azonban Falkai sorsán is okulhatott s aligha teszi meg a rendőrségnek azt a szívességet, hogy elfogassa magát.

A rendőrség közegei, a kiküldött detektívek mind egyforma eredménytelnek térnek vissza, azzal, hogy a hol keresték Kecskemétyt, ott nincsen. A rendőrségen kívül állók köréből már pozitívebb híreket kap a vizsgálatot vezető rendőrtanácsos. Így ma azt javasolta valaki, hogy esütörtökön délután látott valakit a székesfehérvári vasúti vendéglőben, a mint igen sok pénzt rakogatott az asztalon. A felmutatott fényképről felismerte, hogy az, a kit látott, tényleg Kecskeméty Győző volt. Egy másik jelentkező, a ki a sikkasztó szájhősnék barátja, azt jelentette be, hogy Kecskeméty Győző minden valószínűség szerint Madagaskárra szökött.

Ezt a véleményét onnan meríti, hogy mikor Falkait Amerikából visszahozták, Kecskeméty elbeszélte neki, hogy Madagaskárral semmiféle kiadási szerződésünk nincsen és valamelyik francia kikötőhelyről sokkal előbb ért el, mint Amerikának Hamburghoz legközelebbi egyik városát. A rendőrség ma ebbe az irányba terelte a nyomozást, de már nem igen bizik a szökevény kézrekerítésének lehetőségében.

Falkai a törvényszék előtt.

— Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése. —

Ez évi augusztus elején hozták vissza Amerikából Falkai Lászlót, a posta sikkasztóját aki 40.000 koronával szökött meg. A pénzt csaknem teljesen megtalálták nála, alig 2000 korona kára maradt a postának. Megtérült az a 2000 korona is, a mit Falkai egyelőre itthon hagyott a nyomorgó családjának. A bíróság hamarosan kitűzte a sikkasztó levélhordó ügyében a tárgyalást, de akkor nem végezhettek vele, mert dr. Vázsonyi Vilmos védő Falkai elmeállapotának a megvizsgálását kérte, miután a volt házi orvosától olyan információkat kapott, hogy Falkai mindig idegbajos volt.

Ezért elhalasztották akkor a tárgyalást. A törvényszék orvosszakértői azóta megfigyelték Falkait s mert úgy találták, hogy semmi baja sincs, kitűzték mára a tárgyalás folytatását. Az első tárgyaláson a vádlott bünbánóan beismerte a sikkasztást, csupán azzal mentegette elkövetett bűnét, hogy nagy nyomorban élt a családjával.

— Husz évig becsületes tudtam maradni, — mondotta, — de aztán nem állhattam ellent a kísértésnek.

Falkai előadta aztán a vallomása során, hogy felesketett levélhordó volt, évi 800 korona fizetéssel. Pénzesleveleket és utalványokat kézbesített. Május 28-án ezekből körülbelül 10.000 korona értékűt megtartott és vele New-Yorkba szökött.

— És miért tette? — kérdezték tőle.

— Mert a családom nyomorgott

— De hát miért volt ilyen nagy öszszegre szüksége.

— Erre nem is gondoltam.

— Gondolt máskor is arra, hogy sikkasztani fog?

— Igen, de felülkerekedett bennem a becsületes érzés.

A mai második tárgyalás déltáján kezdődött Szabó Géza bíró elnöklése alatt. Szavazók voltak mellette Kürthy István és dr. Madarassy Béla bírák. A közvédat hivatali sikkasztás büntette címén dr. Gáll Endre kir. ügyész kspviselte. Falkainak a védőjeként dr. Vázsonyi Vilmos ügyvéd és orsz. képviselő szerepelt. A tárgyaló terem szünültig megtelt hallgatósággal.

Egy börtönőr vezette Falkai Lászlót a terembe. Látszik rajta, hogy a fogság nagyon megviselte. A termete közép magas, de a teste előrehajlott, meggörnyedt. A ruházata tiszta és választékos, az előadása nyílt s egy csöppet sem pózol. Mikor a bíróság elé áll, illedelmesen meghajtja magát.

A tárgyalás, miután a bizonyítást jórészt már a múlt alkalommal befejezték — ma azon kezdődik, hogy legelőbb felolvassák az orvosszakértők véleményét, majd ki is hallgatják közülök dr. Moravcsik Emil egyetemi tanárt, a kihez dr. Vázsonyi Vilmos védő több kérdést intéz. Ezután dr. Darvas és dr. Pálmai orvosokat hallgatják ki a védő kérésére. Valamennyi után pedig sorra jött, mint tanu, Falkai János, a vádlott bátyja.

A legfinomabb

gyapju-szövet újdonságok az őszi és téli időnyre **WEISZ ADOLF** üzletébe megérkeztek és legszolidább szabott árak mellett szerezhetők be. Kossuth-utca, Dóre cukrász mellett.

A czimre tessék ügyelni.

A vád- és védbeszédok elhangzása után a törvényszék **sikkasztás vétsége miatt három évi fegyházbüntetést mélt Falkai Lászlóra.**

SZÍNHÁZ.

Uriel Acosta. Gutzkow drámája két estén át vonzott nagyobb közönséget a színházba. A darab hőse Uriel Acosta, az ál Mesiás, Spinózza kortársa, a ki új tanokat hirdet. E miatt egyházi átokkal sújtják. Uriel Acosta szép szerelmese és édes anyja kedvéért visszavonja hittanait s kész a vezeklésre. Oda fekszik a templom elé, türi, hogy mindenki megugrja, de felháborodva ugrik fel, mikor a vetélytársa is rugni akarja és beront a templomba, ahol kikiáltja, hogy nem von vissza sommit. Uriel Acosta szép menyasszonya a vetélytárshoz megy feleségül, de az első alkalmas pillanatban megmérgezi magát. Acosta haldokolva találja s utána hal ő is: szíven lövi magát. Ez a darab rövid meséje. Drámai situációkra bőséges anyag, de túlságosan komor a kidolgozása. A hős elbukik. A világrend marad a győztes s az ember mégis különös érzéssel hagyja el a színházat. A hőssel bukott az igaz szerelem is. Juditot Fái Flóra, Uriel vetélytársát Szabados játszotta, mindkettő dícséretre méltó igyekezettel Kettős dícséret illeti Odryt, a darab fordítása és az Uriel Acosta valóban gondosan kidolgozott alakításáért.

Államtitkár. A francia kiváló vigjátékirónak, a kifogyhatatlan szellemű Bissonnak egyik legkitünőbb vigjátéka az „Államtitkár” szerdán kerül színre. — A ezimszerepet Komjáthy János játssza, ki a darab bemutatóján is nagy sikert ért el kitünő alakításával.

A kis hercege. Lecsegy remek műve, a bájos zenéjű operette: „A kis hercege” csütörtökön Komlóssy Emmával kerül színre. A színtársulat kedvelt szubrettje bizonyára ez újabb szerepében is, melyre ambícióval készül, sikert fog aratni.

A becsület. Sudermann Herman világhírű színműve: „A becsület”, hosszabb pihentetés után újból műsorra került. A színtársulat kiváló gondnal készül a péntek esti előadásra, mely alkalommal Trast grófot Komjáthy János, Róbertet Odry Árpád, Helént Fáy Flóra, míg Álmát Szabó Irma fogja játszani. A kisebb epizód szerepek is a legjobb kezekben vannak, úgy hogy az előadás egyike lesz a legkiválóbbaknak. A kitünőnek ígérkező estre felhívjuk a közönség figyelmét.

ÜJONSÁGOK

Debreczeni gazdák gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A gazdasági egyesület tegnapi esti értekezletén, amelyet a városi háza nagyteremben tartottak meg, a gazdák közönség rendkívül nagyszámban jelent meg. Az értekezleten a gazdák biztosító szövetkezetének szervezetét és célját ismertették meg a gazdák közönséggel.

Rickl Antal gazdasági egyesületi elnök nyitotta meg az értekezletet. Felkérte Rubinek Gyula országgyűlési képviselőt, a ki az értekezleten, mint az országos gazdasági egyesület titkára vett részt: a gazdák Biztosító szövetkezetének ismertetésére.

A gazdák közönség mindvégig nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatta Rubinek Gyula előadását, valamint az ő utána fel szólalt Tóvölgyi Titus ismertetését.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének programja az „önbiztosítás.”

Egy csomó áldozatkész magyar gazda összeállított s alapítvány és üzletrészekben letett egymillió kétszáz ezer koronát s megalakította az országos szövetséget; minden haszon és nyereségre való számítás nélkül; az önbiztosítás lehetőségét a gazdák közönség tette le. A kormány a kitűzött üdvös és hazafiás cél megvalósítását a maga részéről azzal segítette elő, hogy négyszáz ezer korona alapítványt tett.

A mely pillanatban ez a szövetkezet megalakult és a gazdák közönségnek átadott, abban a pillanatban megszűnt az az alapítóké lenni, a haszon egy fillérig a gazdák közönségé: a biztosító tagoké. És a mely pillanatban a gazdák közönség ezt az eszmét megérti és a szövetkezet köré csoportosul, abban a pillanatban le hull róla a biztosító részvénytársaságok kartelljének békója, abban a pillanatban lehull róla annyi biztosító részvénytársulat rengeteg kiadásainak és fentartásának sok millió korona terhe s a biztosítások révén befolyó haszon a biztosító gazdáké maradván, az idegen részvénytársaságok nem visznek ki Magyarországból milliókat.

Mert azon 40.000 ügynököt, annyi rengeteg hivatalnokot, annyi fényesen berendezett részvénytársasági üzlet helyiségek fentartására szükséges milliókat vajjon nem a biztosító közönség díjaiból fizetik-e? s vajjon a biztosítások révén befolyó összegből nem milliók vitetnek-e ki Magyarországból a külföldi tőkepénzesek részére s a magyar gazda részére csak azon csekély s talán a befolyt díjaknak egy negyed részét sem képező összeg marad e, mit a tűz és jégkárak előfordulása esetén a részvénytársaságok neki juttatnak?

Ezzel szemben a gazdák biztosító szövetkezet, mint az önmagát biztosító gazdák egyesülete, magánérdek nélkül, hazafiás működésének kötelességébe vonván az ország gazdait, a szövetkezetet nem üzletnek tekinti, s nem számít arra, hogy a biztosításokból nyereséget szerezzen, hanem eszközi a biztosítás egyedül azért, hogy a károsult garda kártérítést nyerjen és épen ez a magyarázatja annak, hogy a kért összegek kifizetése után fent maradó összeg nem az alapítóké, hanem azoké a biztosító gazdáké, a kik a szövetkezetnél eszközölték biztosításaikat s a megtakarított összeg nem a külföldi tőkepénzesekhez vándorol, hanem a magyar gazdáé lesz.

Lehetségesé tenni tehát, hogy mind ezek a milliók a biztosító magyar gazdák közönség zsebében maradjanak, oly hazafi feladat, a mely az általános elismerést és

felkaroltatást nemcsak megérdemli, de saját érdekeink fel nem ismerésével nagy élnélhetlenséget árulnánk el, ha még ezental is a biztosító részvénytársulatok nyereségszédésének közpréda gyanánt dobná oda magát a gazdák közönség.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetét létrehozó tagok valamennyije gazda és valamennyi biztosító s a szövetkezet önnön magának biztosít, a szövetkezet és a biztosító fél érdeke egy és ugyanaz s a szövetkezeti közgyűlésen saját maga határoz.

Azok, akik a gazdák biztosító szövetkezetét alapították az alapítók, a nyereségből osztalékot nem kapnak, mert az alapítók minden osztalékról előre lemondottak, mert előttük nem az anyagi nyereség, hanem valami nagyobb, valami nemes, magasabb cél volt kitűzve: a magyar gazda biztosítási érdeke.

Az értekezleten nagy figyelemmel hallgatták a felvilágosító beszédeket. A Gazdák Biztosító Szövetkezetének Debreczen és Vidéken való képviselőjét a debreczeni gazdasági egyesület fogadta el.

* **A polgármester hetvenhét éves.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnap érte születésének hetvenedik évfordulóját. A szép napról csak kevesen birtak tudomással, de azok, akik tudtak róla, siettek felhasználni a kedvező alkalmat, hogy városunk köztisztviselőiben álló polgármesterét újból meggratulálják. Ezek között első volt a városi tanács, a melynek tegnapi ülésén éljenzéssel fogadták a belépő s elnöklő polgármestert, azután a tanács nevében Komlóssy Arthur főjegyző gratulálta meg s kívánt további működéséhez erőt egészséget. A polgármestert kedvesen érintette a tanács tagjainak figyelme, melegen mondott köszönetet a ragaszkodásért és a jó kívánságokért.

* **Ki akar pályázni?** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara lapunk útján a következő pályázatokra hívja fel az érdeklődők figyelmét: A corfui cs. és kir. konzulátus értesíti a kamarát, miszerint Saracomenos Diadém urat, a corfui gazdasági egyesület igazgatóját megnyerte arra nézve, hogy osztrák-magyar czikketeket (gazdasági gépek, baromfi, marha, selyem, méhtenyésztési czikket stb.) bizományba vegyen. A szállítási kívánók, a kik ilyen árukkal rendelkeznek, bátran hozzá fordulhatnak. Saracomenos ur beszél és ír görögül, olaszul, angolul, francziául, spanyolul, azonban németül és magyarul nem tud. — A cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasut igazgatósága megküldte kamaránknak azor pályázati hirdetményt, mely azon pályafentartási célokra szolgáló faanyagokról szól, melyek a magyar vonal számára szükségesek. — A cs. és kir. helyőrségi élelmezési bizottság Debreczenben az 1902. évben szükséges hus biztosítása céljából 1901. november hó 25-én a cs. és kir. 39. gyalogezred törzéspülete irodájában (Pavillon laktanya) ajánlati tárgyalást tart. — A cs. és kir. közös hadügyminisztérium f. év november 26-iki lejáratával Brünne, Budapestre, Grázba, Kaiser-Ebersdorfbá szállítandó következő takarókra hirdet pályázatot: 16,000 téli takaró, 30,000 nyári takaró, 6760 lovassági lópokrócz. — A m. kir. államvasutak Budapest balparti üzletvezetősége megküldte a vonalrai részére szükség-

ges faanyagok szállítására vonatkozó hirdetményét, pályázati feltételeket és méretjegyzéket. A pályázni kívánók kamaránknál megtekinthetik. — A m. kir. vasgyárak központi igazgatósága az 1902 évben szükséges tölgyfa-anyagra f. évi november 26-iki lejárattal pályázatot hirdet. Debreczen 1901. november 16. Kereskedelmi és iparkamara.

* **Személyi hír.** Lovag Dobieczki Sándor városunk III. kerületének országgyűlési képviselője a képviselőház pá. napi szünetére hazaérkezett. Sokan üdvözölték a népszerű férfit azon alkalmából, hogy az országgyűlésnek oly fontos közlekedési bizottságába őt választották előadó jegyzővé.

* **Hangverseny.** A debreczeni Szt. László dalgyűlés első nyilvános hangversenyét szombaton este a Margit-fürdő disztermében fogja megtartani. A hangverseny iránt széles körben nyilvánul a legnagyobb érdeklődés, amit bizonyít az a körülmény is, hogy a jegyekből már most, a hangverseny előtt, a legnagyobb rész elkelt. A mulatság kedvesnek, kellemesnek ígérkezik, részint a gazdag műsor, részint az estélyre nagy érdeklődéssel készülő nagyközönség s a hangversenyt követő táncmulatság miatt. Az ifju dalárda első szereplése is nagy vonzerőt gyakorol a dal, zene iránt melegen érdeklődő közönségre. Jegyek a hangversenyre Szentkirályi Tivadar, Mendelovics Lajos, Blattner Gyula és Kurián Gyula urak üzletében, de szombaton este a pénztárnál is válthatók.

* **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt fél 10 órakor gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt teljes tanácsulást tartanak a városházán, melyen a november 28-ára kitűzött őszi rendes közgyűlés tárgyai készíttetnek elő.

* **Eljegyzés.** Takár József fűszerkereskedő és Varga Lajos cs. és kir. őrmester folyó hó 14-én tartották eljegyzésüket Némethy József helybeli iparos szép és kedves leányaival: Esztikével és Juliskával. E kétszeres frigyét a család nagy pompával ünnepelte meg, hol Kiss Béla zenekara mellett kivilágos kiviradtig taró tánc után oszlott szét a rokonság.

* **Az ácsifjúságtáncmulatsága,** amelyet a Margit-fürdő nagytermében tartottak meg, anyagilag s erkölcsileg egyaránt jól sikerült. A mulatságon igen sokan vettek részt s ezekből az alábbiakban adjuk a hölgyek névsorát:

Asszonyok: Kiss Andrásné, Horváth Sándorné, Sücs Báláné, Szőnyi Sándorné, Farkas Miklósné Harangozó Jánosné, Kozma Istvánné, Szanka Józsefné, Oláh Sándorné, Földesi Lajosné, Böszörményi Károlyné, Barna Tamásné, Deli Sándorné, Szabó Ferenczné, Reszegi Ferenczné, Csáki Ferenczné, Sallai Istvánné, Horváth Istvánné, Tóth Mihályné, Palóczy Lászlóné, Balog Sándorné, Miko Ferenczné Fülöp Istvánné, Kapitány Istvánné, Székely Jánosné, Kiss Józsefné, Kiss Imréné, Varga Lajosné, Deák Józsefné, Mezei Istvánné, Tokaji Gáborné, öz. Horváth Ferenczné, Szentpéteri Ferenczné, Szendrei Jánosné, Tóth Mihályné, Csiba Károlyné, Erdei Mihályné, Kopányi Józsefné, öz. Nagy Terézné, Márton Józsefné, Szabó Istvánné, Balog Istvánné,

Major Jánosné, Borsos Ferenczné, Szilágyi Jánosné, Szilágyi Józsefné, Sipos Jánosné, Sipos Sándorné öz. Veres Istvánné, Szabó Józsefné, Lénárd Imréné, Szegedi Józsefné, Kiss Andrásné.

Leányok: Varga Eszti, Deák Piroška, Vida Eszti, Szilágyi Mariska, Kiss Juliska, Orosz Mariska, Fésüs Juliska, Sziklay Karolin, Végh Rózácska, Balog Erzsike, Marton Mariska és Juliska, Tamás Eszti, Tokai Juliska, Sipos Juliska, Veres Juliska, Lénárd Juliska, Vásárhelyi Eszti, Szegedi Juliska, Horváth Mariska, Kiss Eszti, Kapitány Mariska és Eszti, Kiss Rózácska, Kozma Juliska, Oláh Juliska, Szarka Eszti, Miskolci Juliska, Szabó Eszti, László Mariska és Eszti, Csáki Erzsike, Ujvári Katicza, Mike Juliska, Fülöp Rózácska.

* **A függetlenség-kör** zászlóavatói ünnepélyén elcseséltetett egy fekete téli kabát. A ki tévedésből elvitte, kéretik, hogy a kör szolgájának adja át.

* **Akinek nem inge, ne vegye magára.** Pár nappal ezelőtt Papp Géza Piac-utca 71 sz. alatti lakostól több darab ruhaneműt lopott el ismeretlen tettes. A káros hasztalan tett jelentést a rendőrségnek is, mert a tettest az sem tudta elfogni. Már nem is remélte, hogy elveszett ruhája megkerüljön, mikor tegnap délelőtt véletlenül egy zülött alakon észrevette, hogy az fehérneműjéből visel egy darabot. Rögton fülön csipette, a közeli rendőrrel a központra vitette. A zülött alakot Szövénydi Ferencnek hívják, erősen tagadja a lopást, de Papp Géza utóbb tanukkal bizonyított ellene. Szövénydi ideiglenesen letartóztatta a rendőrség.

* **A „Gönczy-Egyesület” pályázata.** A hajdúvármegyei tankerületi tanítók „Gönczy-egyesülete” f. évi október 7-én tartott választmányi gyűlésen (16. jkv. sz.) kizárólag az egyesület tagjai számára, a következő pályatételt tűzte ki: „Gönczy Pál Zelemér-pusztai működésének s az általa ott alapított és vezetett iskola szervezetének leírása után állapittassanak meg azok az elvek, melyeket a magyar alföldi tanyai iskolái, továbbá a földmives iskolák felállításánál és a szervezetében megvalósítani egy nemzetgazdasági, mint társadalmi és közművelődési tekintetből helyes és célszerű volna.” A legjobb munka tiszteletdíja: 100 (száz) korona. Beadási határidő 1902. szept. 1. — A pályaművek idegen kézzel írva, befűzve, lapozva, jellegesen levéllel ellátva az egyesületi titkárhoz (Debreczen, Pácsi-utca 49. sz.) küldendők. Debreczen, 1901. november 14. Az elnökség.

* **Nem sikerült vesztegetési kísérlet.** Biró János az olyan kétes egzisztenciájú alakok közül való, akiknek minden bokr szállítás ad és akikkel aligha volna tanácsos éjjel után valamelyik mellékutczán találkozni. — Elszánt ember, a ki szükség szerint lop vagy rabol, a mostani hideg idő és a munka hiánya pedig vakmerővé teszi. Képes világos nappal behatolni idegen lakásba és a keze ügyében lévő tárgyakat elemelni. Így tett tegnap délután. Hadnagy Gusztáv vasuti kalauz lakására hatolt be és ott az előszobában lévő bundát elemelte. Zsákmányával a Széchenyi-utczára ment, hol a talyigásoknak megvételtre kínálta a bun-

dát. A közelben poszton álló 11 számú rendőrnek feltűnt a gyanus viselkedésű Biró János és kérdőre vonta. A rendőr erélyes fellépése nagyon megijesztette a csavargót s látva azt, hogy a szemfüles rendőrtől nem egy könnyen tud szabadulni, könyörgésre vette a dolgot és hogy szavainak nagyobb hatása legyen, egy forintot csusztatott a rendőr kezébe. A rendőr elvette a tallért, de most már nyakon ragadta Birót s nem is eresztette el, míg a központra elő nem állította. Itt már várta a bunda tulajdonosa, ki az alatt észrevette a lopást és sietett panaszt emelni. Biró beismerte tettét, azt sem tagadta, hogy a rendőrt megakartá vesztegetni. A többszörösen büntetett és csak néhány nappal ezelőtt is eltolonczolt bundatolvajt a rendőrség fogva tartja.

* **A Debreczeni Képes Kalendáriom,** városi nyomdánkban e sikerült kiadványa már elhagyta a sajtót s jelenleg kötés alatt van, úgy hogy az előfizetők november hó utolsó napjáig megkapják példányaikat s ugyanekkor könyvtárukon is kapható lesz. Enaptár második évfolyama iránt feltűnő érdeklődés mutatkozik annak kiválóan érdekes tartalma, gazdag illusztrációi, de legkiváló nagy gonddal egybeállított czimtára miatt. Az előfizetők száma Debreczenben már közel jár a 800-hoz (közülük a m. á. v. gépjavitó műhely derék munkásai 160 előfizetővel) a vidéken és Hajdúmegyében pedig 300-on felül fizettek elő, közöttük a szatmári ev. ref. egyházmegye mely 68 példányt re delt meg lelkészei és tanítói számára. Ha ily rohamosan telnek az aláírási ívek, az év végéig egyetlen példány sem marad gazdátlanul e közhasznú könyvnek. A naptár díszes kemény fedélbe kötve becsátatik forgalomba s ára maradt 1 koronára, daczára, hogy bővebb tartalom, mint az első évfolyam és kétszerannyi kép lesz benne. Lapunk eljárásainál is meglehetősen rendelné a „Debreczeni Képes Kalendáriumot” folyó hó 25-dikétől kezdve s azok, kik eljárásainál fizetnek elő, ugyancsak ő tőlük fogják példányaikat is megkapni, az egy korona lefizetése mellett.

* **Az öt forintosok bevonása.** Közledek december elseje, a mikor a régi öt forintosok kivonattak a forgalomból. A pénzügyminiszter egyik nem rég kelt leiratában értesítette a várost, hogy az állampénztárak is csak ez év december 1-ig váltsák be a régi öt forintosokat. A kin k van belőle, az siessen tudni rajta.

* **Választás a Bikur Cholimnál.** A „Bikur Cholim” debreczeni betegsegélyző egyesület tagjai értesítették, hogy az alapszabályok 30. § a szerint a szavazati joggal bíró egyleti tagok közül fel nem vehetők azok, a kik f. é. december 31-ig 3 havi tagsági díjjal hátralékban vannak; a pártoló tagok közül pedig azok, akik az előző évnegyedi tagsági díjjal hátralékban vannak, megjegyeztetve, hogy az általános választások 1902. évi januárban megejtetnek. Egyben megjegyeztetik, hogy f. é. november 20-tól december 20-ig az egyesület kötelekebe új tagok a bekebelezési díj elengedése mellett felvétetnek. Debreczen, 1901. november 17. Az elnökség.

* **Parátor.** Köszvény, csu, rheumat, idegességet, ízületi fájdalmakat, porszor használva megszüntet. Ára 70 fillér. Kapható Jós és Jóna drogueriájában. Debreczen, Kossuth-utca 6.

* **Liliom arcz- és kézeróme** szeplőt, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a *Liliom szappannal* együtt a hölgyek legkedveltebb toilletczikkét képezi. *Eredeti* minőségben kapható *L. Kováts Nándor* gyógyszerésznél a „**Fehér Hattyu**“ gyógyszerárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a krémhez való *Liliom szappan* ára 35 kr.

* **Nagyérdemű közönség!** A tél késik Falb jóslata szerint, ennek, vaia mint a túl enyhe időjárás következtében elhatároztam, hogy a **karácsonyi vásárt** már most szombaton, e hó 16-án megkezdem. **Eladásra kerülnek:** 500 darab flanel alsó szoknya 1 forintjával, 300 darab felső női posztószoknya 4 frt 50 krajczárjával, 250 darab flanel blous 1 frintjával, 400 darab divat blous 1 forint 50 krajczárjával bársonygallér és közelével, 500 drb Stefánia blous 2 forint 50 krajczárjával, 100 darab bársonyblous 5 forintjával, 200 darab selyemblous 5 forinttól, 300 darab posztó- és kazán blous 3 forinttól, 5000 méter flanel 22 krajczártól kezdve, 3000 méter női posztó 120 cm. széles 75 krajczárjával, 300 darab selyemál 1 forintjával, 400 selyemmara-dék blousoknak, gyönyörű színekben. Kiváló tisztelettel: *Mezey Gyula*, Piacz-utca 42., Biedermann-ház.

A Jókainé koszorúja.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 18.

Mindenkinek bizonyára élénken emlékeztében van még az a kinos feltűnést keltett incidens, mely néhány héttel ezelőtt a Jókainé Laborfalvi Róza sirjánál játszódott le a Kerepesi-uti temetőben. Az elhunyt nagy művésznő leánya Feszty Árpádné ugyanis levette a sirról és összetépte annak a koszorúnak a szallagját, melyet az ősz költő második neje küldött a — Laborfalvi Róza sirjára.

A sajaálatos ügynek végső jele-nete ma játszódott le a VIII. kerületi rendőrkapitányság előtt, hol Feszty Árpádnét kegyelet sértés miatt vonták felelősségre.

Fesztyné, ki férje kíséretében jött el a tárgyalásra, elmondott mindent részletesen, kifejtvén az okokat, melyek őt arra birták, hogy az anyja sirjára tett koszorút, illetve annak felirásos szallagját eltávolítsa. Meglátva nyanyis e felirást „Dr Jókay Mór — Laborfalvi Rózának” — mély keserűség és felindulás fogta el, édes anyja emlékének megsértését látva abban, hogy e felirás a Jókai nevet is megtagadja az elhunyttól, ki törvényes hitvese volt a költőnek.

Elakarta tehát távolítani a szallagot s visszajuttatni küldőjéhez, hogy lássa el legalább az általános társadalmi felfogásnak megfelelő felirattal. Egy napszamosnak megbízást is adott, hogy dél fele vágja le majd ollóval a szallagot, midőn egy a közelben levő fiatal ember hirtelen oda lépett s azon kijelentéssel, hogy olló nélkül is ellehet azt távolítani, lefajította a koszorúról a szallagot. Hogy aztán ő — t. i. Fesztyné — idegességében mit csinált a

kezébe adott szallaggal, arra jóformán nem is emlékszik, csak azt tudja, hogy néhány fiatal ember teljesen darabokra térdelte azt.

Vallomása végén Fesztyné kijelentette, hogy ő e tétttével atyját megsérteni nem akarta, mire aztán a panaszos Jókai Mór ügyvédje megbízója nevében a panaszt visszavonta. A tárgyalást mindazonáltal folytatták, hivatalból üldözendő kihágásról levén szó.

A kinos ügy végre is azzal nyert teljes befejezést, hogy Feszty Árpádnét a rendőség felmentette a kihágás vádjáról. E kifejlődés általános meglepődést keltett fővárosszerte.

TÁVIRATOK.

A legujabb petiozió.

Budapest, november 18. A doregi kerület pótválasztáson győzött képviselőjének, Szaczelláry György szabadelvű pártinak mandátuma ellen ma peticiozió érkezett a kuriához. Ez az ötvennyolcadik képviselő, a kinek választását megtámadták. Azonban a peticioziók közül négy-öt tudvalevőleg visszautasították.

A szultán reformtervel.

London, november 18. A „Times“ tudósítója beszélgetett a marokkói szultánnal és erről szóló tudósításában kiemeli a szultán energiáját, nagy tehetségét és rokonszenves fellépését. A tudósító nem kéteikedik benne, hogy a szultán komolyan akar reformokat életbeléptetni, de környezete megakadályozná benne.

A búrok haroza.

Standerton, november 18. Egy búr csapat 12 én a Krip folyó mellett bekerített egy angol csapatot, a mely egy halottat és hét sebesültet hagyott a csatatéren. Azonkívül négy angol fogságba esett. A búrok kijelentik, hogy veszteségük három halott és 17 sebesült.

London, november 18. Hivatalos jelentés szerint a legutóbbi brackspruiti harcban az angolok közül elesett 9, megsebesült 10 és fogságba esett 64 ember, az utóbbiakat azonban egy hadnagy kivételével később szabadon bocsátották.

Elfogott lószállitmány.

London, november 18. Fokvárosból jelentik, hogy Maritz búr parancsnok közvetlen a város közelében egy a Kitchener lord csapatainak szant 6000 lóból álló egész szállitmányt zsákmányul ejtett. A hír óriási megdöbbenést keltett Londonban, mert ebből az esetből kiviláglik, hogy a búr csapatok már magát Fokvárost is fenyegetik.

HIREK.

Éjjeli posta.

× Gyllkos nagyfuvaros.

(Éjjeli express tudósítás.) Borzalmas eset történt ma hajnalban Ujpesten. Katona Sándor 41 éves nagyfuvaros Ujpesten lakik a Petőfi-utca 6. számú házban. Korán reggel rászólt az egyik kocsisára Györy Ferenczre, de a legény, a ki még kissé mámoros volt az éjjeli mulatozástól, nem engedelmeskedett neki rögtön. Katona ezen annyira felbőszült, hogy vasvillát ragadott s fejbe ütötte vele Györyt. A kocsislegény az ütéstől elszédült, lerogyott a földre s néhány percnyi kintlódás után meghalt. Az uipesti rendőrkapitányság a gyllkos nagyfuvarost rögtön előállította s megindította ellene a vizsgálatot. A kocsis tetemét beszállították a boncztoni intézetbe.

× **Letartóztatott kauclót sikkasztó.** (Éjjeli express tudósítás.) Lassan csak megszabadulnak az óvadéksikkasztóktól. — Ahol lehet, rajtuk üt a rendőség is, de amig a károsult felek nem tesznek ellenük feljelentést, nem lehet őket lecsukni. Ma azonban négy szédelőggy került a börtönbe, hogy egyiküket följelentették sikkasztásért s a másik három azzal védekezett, hogy ők csak elkövetítették a kauclójuktól megfosztott alkalmazottakat, de nem tudhatták, hogy sikkasztó kezébe kerültek. A törvényszék vizsgálóbírája nem fogadta el ezen védekezésüket, hanem bűnrészesség címén ellenük is elrendelte a vizsgálatot s egyuttal letartóztatta őket. A négy czimeres csaló közül Bolb. és Scholz már büntetett előéletűek, a másik kettőt most érte utól először megérdemelt sorsuk.

× **Nagy szerencsétlenség a vonaton.** (Éjjeli express tudósítás.) Varsóból jelenti egy távirat: Sosnovice és Zombkvice között tegnap egy vonatnak egyik kocsija kigyuladt az által, hogy a benne elhelyezett benzin-üvegek tüzet fogtak. A kocsiban 30 munkás volt, a kik közül 3 odaégett és 11 súlyosan megsérült. A két szomszéd kocsi is teljesen elhamvad.

Megégett menyasszony.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt — mint nekünk írják — tegnapelőtt délután Bocsárdon. Sipők Gábor odaváló lakos házában nagy lakodalomra készültek, Boreca leányát akarta férjhez adni s tegnapi volt kitűzve az esküvő. A lakodalomra nagyban süttötek-tőztek s a menyasszony is kivette a maga részét a munkából, a ki a kalács sütéssel foglalkozott.

Éppen a kemence fűtéssel foglalkozott s egy csomó szalmát dugott be a banyakemenczébe a mikor belépett egy cigányasszony a konyhába s elkezdett ott a jelenvolt asszonyokkal beszélni. A menyasszony a cigányasszony beszédjére megfordult s háttal

állva a kemence előtt, nem vette észre, hogy a láng kiesapott a kemencéből, a mitől a leány ruhája és haja egyszerre lobot vetett.

A megégett leány égő ruhástól kifutott az udvarra és ott kiabált segítségért, a mikor nagy későre a megégett asszonyok a konyhából vizet öntöttek rá és eloltották a már majdnem teljesen elhamvadt ruhát, miközben a szerencsétlen leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még az éjjel iszonyu kínok között meghalt. A szerencsétlenség után nyomban megejtett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget a meghalt leány vigyázatlansága okozta.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

Partra szállásuk tehát sikerült. Sikertől ezzel menekülésük is.

— Most mit tegyünk? — kérdezte az öreg remete.

Jeán ur kész volt a tervvel.

— Megyünk tovább — mondá.

— Hová?

— Hát az erdőbe, az ön kis kunyhójába.

— De üldözni fognak.

— Kik?

— Az örök.

— De azok nem tudják, hogy hová mentünk. Semmi aggodalom. Gyorsan utra kelünk.

— De én nem bírok menni — szolt a remete.

— Mit sem tesz — válaszolta Jeán.

— Öreg, maga nem jön messze. Az erdő alatt elhúzódik valami bokorban s ott megpihen. Majd elindul utnak, ha teljesen kipihente magát. Mi azonban Ilon kisasszonnyal, ha kell bírjuk a futást is. Mit hát előre megyünk.

— Ugy is jó lesz! — szolt a remete.

Együtt indultak hát el és egész a montilloni erdő aljáig együtt mentek. Ott váltak el. Az öreg remete meghúzódott a bezontok között, míg Jeán és Ilon a lehető gyorsasággal haladtak az erdő járatai után.

Ilon folyton azt hangoztatta:

— Csak utól ne érjenek.

— Azok nyomunkat vesztették — szolt Jeán.

— Kérdés.

— Bizonyos az gróf kisasszony. Csak egyszer a kunyhóba legyünk, minden rendben lesz.

— De onnan is menekülnöm kell.

— Mi rt?

— Mert tudják, hogy onnan raboltak el, akiknek érdekében feküdt, hogy elvigyenek és újra ott fognak keresni.

— De csak egy ember tud arról, hogy honnan vitték el.

— Hát ez az ember fog elárulni.

— Arról biztosítom, hogy ez az egy ember hallgatni fog. Csak a kunyhóba legyünk. A többit bizza reám a gróf kisasszony.

Nos hát most már elképzelhetjük, milyen nagyot lélegzettek s milyen boldogok voltak, mikor céljukat érték.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma kedden, „A“ bérletben:

SAN-TOY.

Kínai operette 8 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

A császár	—	—	Nagy Gy.
Szing Hi, főudvarmestere	—	—	Makray D.
Jen-Ho, mandarin	—	—	Szathmáry.
San-Toy, leánya	—	—	Komlós E.
Csuli, a mandarin szolgéja	—	—	Sziklay M.
Sir George Preston, angol konzul	—	—	Serfőzy.
Bobbie, fia	—	—	Székely.
Poppie, leánya	—	—	Bárdos I.
Dudley, komorna	—	—	F. Kállay.

Holnap szerdán, „B“ bérletben:

Az államtitkár.

Vigjáték 3 felvonásban.

Szőlővessző eladás.

Kardos László sétakerti esemege-szőlő telepéről.

Sima passatuti	1000 drb	a	6 kor.
„ piros schasselas „	„	„	5 „
„ fehér „	„	„	5 „
„ muscat Hamburg „	„	„	10 „
„ „ Alexandri „	„	„	10 „
„ „ Frontignon „	„	„	6 „
„ schasselas Fontenaiblan „	„	„	6 „

Értekezhetni: **Kardos László** Kossuth-utcai üzletében.

15563

1901.

Árverési hirdetés.

Hajdu-vármegye Szovát község határában fekvő Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ugynevezett „Nagymező“ birtok haszonbérbe adására másod izben nyilvános árverés fog tartatni és pedig első sorban, árvereltetni fognak az ezen birtoktestet képező 8 külön tag, a következő nagyságban:

az első tag	393 hold,	kikiáltási ár	10 218 korona.
második	511 h. 800 □ öl	„	13,286 „
harmadik	471 h. 1590 □ öl	„	12,272 „
negyedik	472 h. 302 □ öl	„	12,700 „
ötödik	467 h. 1120 □ öl	„	12,300 „
hatodik	539 h. 1372 □ öl	„	14,040 „
hetedik	432 h. 55 □ öl	„	11,232 „
nyolczadik	247 h. 1414 □ öl	„	6050 „

Ezt követőleg az 1-ső és 2-ik tag együttesen 24,420 korona kikiáltási árral; végül az egész tag egy tagban 3535 kat. hold, 252 □ öl terjedelemben 90,940 korona kikiáltási árral. A haszonbérbe adás az 1902-ik év október hó 1-től, 1914 október hó 1-ig számított egymásután következő 12 évre történik.

Az árverés a f. 1901. év november hó 27-ik napjának d. e. 9 órája a városháza nagy termébe tüzetik ki.

Minden egyes módozatra a szóbeli árverésen kívül zárt ajánlatok is elfogadhatnak, a melyekbe világosan kiteendő, ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s azokat magára nézve kötelezőknek tartja. — A zárt ajánlatok a bánatpénz letévesét igazoló házipénztári letéti jeggyel együtt f. 1901. év november hó 26-ik napjának d. u. 5 órájáig polgármesteri tiskári hivatalhoz anynyival is inkább beadandók: mivel később beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A zárt ajánlatok a szóbeli árverés megtartása után ugyancsak f. év november hó 27-ik napján d. e. 9 órakor kezdődő árverés alkalmával fognak felbontatni.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 %-át tartozik árverelő készpénzben az árverelő-bizottságnál letenni.

Debreczen, 1901. november 18.

A városi tanács.

Kitűnő Magyarádi és Sümegi hegyi ó asztali bor

1 liter 40 kr.,

homoki Rizling bor

1 liter 36 kr.

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Disznóölésre

saját őrlésű hófehér darált só és tört fűszerek, rizkása különké t 12 krtól teljebb kapható:

Deutsch Albert és fia

Fűszer nagykereskedésében Hatvan utca.

Posztó- és gyapju-szövetek

alkalmi vétel folytán rendkívül olcsó árban kaphatók

Mandel Kornél

szabókollékek raktárában, Piacz-utca, Frohner-szálloda épületében.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűk nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Világhírű „Martell“ cognac
Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár **Váray József** kereskedésében Városi-bérpalota.

Mérlegképes könyvelő szabad időiben könyvelői vagy más irodai munkát szerény feltételek mellett elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó egy ház mely áll 1 előszoba és 4 szobából és a hozzátartozókból, külön baromfi udvarral és jó vizű kuttal. Értekezni lehet Kazineri-utca 10 sz. alatt.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 kr-ért, glase-koztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfa-utca 37. sz.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Penetefü cukorka. Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna utca üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb színtartó pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. Harisnya fejeléseket elvállal.

Kiadó boltok. A Takarékos és Hitelintézet tulajdonát képező Csapó-u. 4. számú háznál egy nagyobb és egy kisebb bolthelyiség minden órában kiadó. Értekezni az intézet vezér igazgatójával.

Simonffy utca 37 számú ház három szoba és előszobás utcai lakása azonnal kiadó.

Lakodalmakra mulatságokra uri vagy polgári házakhoz ajánlom főzésre, sok évi gyakorlatom által a legkényesebb igényeknek is megfelelek. Király Béla-né főzőnő Csapó-u. 50.

Két fiu felvétetik tanulónak Fischer Béla műasztalosnál, Bothlyon-utca 24. sz.

Kenyérbensült prágai sonka és bécsi virsli állandóan friss. Kapható **CZEGLÉDY és POLGÁR** üzletében.

Özv. Friedmann Mártonné ajánlja főzelék és aszalványokkal dusan felszerelt raktárát, kereskedők és gazdálkodók részére. Csók-utca 4 szám.

Friss uradalmi tea-vaj Kilója 2 k. 20 fillérért kapható Félégyházi János fűszer kereskedésében. Piacz és Miklósu-utca sarkán

Butorozott szobák kiadók. Teleki. u. 6 sz.

Pályázati hirdetmény könyvelői állásra.

Az „első debreczeni szappangyárosok társasága“ ezennel pályázatot hirdet a társaság vezetőségénél megüresedett könyvelői állásra.

Pályázati kérvények **Nagy Lajos** társulati cégvezetőhöz Varga-utca 38 sz. a szükséges bizonyítványokkal mellékelten november 25-éig beadandók. A magyar és német nyelv szóban és írásban való ismerete, a könyvelésben való teljes jártasság feltétlenül kötelező. A könyvelői állás már december elsején okvetlenül elfoglalandó.

Debreczen, 1901. nov. 19.

Első debreczeni szappangyárosok társasága.

Olesó! Olesó! Olesó!

és a legolcsóbb bevásárlási forrás
NEUMANN TESTVEREKNÉL
Debreczen, a Tisza-palotában.
Hol az őszi és téli idényre már mindenféle

czipők és csizmák

óriási dus választékban raktárunk vannak és azokat az előnyösen sikerült bevásárlás folytán felülmohatatlan olcsó árakban a t. vevő közönség b. rendelkezésére bocsátjuk.

Önkéntes árverés.

A dr. Szentpály féle ingatlanok f. november hó 22-ik napján d. e. 9 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében, önkéntes árverés alá bocsátatnak.

Az ingatlanok következők:

1. A Nyomatató-utca 9-ik sorszámú ház.
2. Az Eötvös-utcai 64. sorszámú ház és ondódi földje.
3. A Szepes-pusztai, mintegy 17 nyilas tanyabirtok.
4. A Fancsikai, mintegy 33 holdnyi kaszáló.
5. A tégláskerti, mintegy 4 holdnyi föld.
6. A Tóczóskerti, mintegy 11 holdnyi szőlő és kert.

Verseny Czipő-üzlet

olcsó árakra való tekintettel

TOLNAY DÁNIEL áruháza

Debreczen, Főtér, a főpostával szemben Ajánl férfi-, női- és gyermek-czipőket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékú raktárt tart, előnyösen ismert elsőrangú műhelyi kézi készítéseiből

Vau szerencsésnek a n. erd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női-divatosztályát

az őszi- és téli idényre a legújabb Színes és fekete selyem Gyapju női ruhaszövet Flanell, mosó velen Téli kendő, sál Ruhadiszek és belésárakkal dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégtől átvett árakat pedig

rendkívül jutányos áron

árusítjuk el. Kiváló tisztelettel:

Donogán és Somossy,

KUNZ JÓZSEF és Társa utódal

Rendkívüli olcsó árak!

Paletók és gallérokban óriási raktár.

Dús választék

Leány-felöltők rendkívüli dús választék.

Halmágyi Sámuel

női- és leány-felöltők legnagyobb áruházában,

Debreczen, Piacz-u. 48. sz.

Szörme gallérok minden árban.

diszes és egyszerűbb selyem zsupónok.

Selyem és flanel bluzok minden szín és nagyságban

Szörme boák és karmantyuk legdusabb választékban.